

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5808899643
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5808899643.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Amálie Paulerovej, v právnej veci žalobcu: Ing. U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., W. XXX/X, právne zastúpený Mgr. Igorom Paliderom, advokátom, so sídlom G. XXX, proti žalovanému: Mesto Tvrdošín, so sídlom Tvrdošín, Trojičné námestie 185/2, IČO: 00 314 901, o ochranu osobnosti, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 19. februára 2020, sp.zn. 2C/29/2008-463, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n ý v najbližšom čísle regionálnej periodickej tlače s názvom Tvrdošín - Noviny občanov okresného mesta Tvrdošín, pripravovanom po právoplatnosti tohto rozsudku, uverejniť ospravedlnenie žalobcovi s nasledovným znením:

Ospravedlnenie:

V periodickej tlači s názvom Tvrdošín - Noviny občanov okresného mesta Tvrdošín, z marca 2004, ročník XX, č. 2-3, sme uverejnili článok s titulom „Pred výročným rokovaním tvrdošínskeho Urbáru“, v ktorom bolo uvedené, ... že predseda (PD Žiarec) robí všetko preto, aby Oravice nepatrili Tvrdošínu, ... že jedna osoba na družstve (PD Žiarec) podvodmi s úradníkmi na katastri najprv urbárske pozemky prevedie na družstvo a potom ich hneď predáva, ... že predseda družstva (PD Žiarec) zneužíval úradníkov na okresnom úrade, či rôzne politické štruktúry, v ktorých sa nájdu jemu podobní, ale šíri demagógiu cez tzv. noviny Naša Orava, kde má svojich komplicov s vrcholom ľadovca o jeho trvalej podpore Vitanovej, cez ktorú sa mu ľahko robia podvody, kde z jeho vyjadrení každý pochopí, že iba on vymyslel kauzu Oravice s jedným cieľom - cez Vitanovú okradnúť občanov Tvrdošína.

Zverejnením tohto článku sme vážnym spôsobom zasiahli do ochrany osobnosti Ing. U. V. a preto sa za uverejnenie tohto článku Ing. U. V. ospravedľujeme.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. z r u š u j e .

Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

N a r i a ď u j e súdu prvej inštancie vykonanie opravy záhlavia rozsudku Okresného súdu Námestovo z 19. 02. 2020 č.k. 2C/29/2008-463 vypustením označenia žalobcu v rade 2/ a žalovaných v rade 1/ a 3/.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovanému - Mestu Tvrdošín (odvolací súd upustil od označenia strán sporu: žalobcu v rade 2/ a žalovaných v rade 1/ a 3/ - poznámka

odvolacieho súdu) povinnosť strieť zverejnenie ospravedlňujúceho listu v jedných regionálnych novinách vydávaných na Orave, ktoré zabezpečí žalobca na náklady žalovaného do 30 dní od právoplatnosti rozsudku v znení, ako je vo výroku rozsudku súdu prvej inštancie (v poradí druhého) uvedené (výrok I.). Žalobu vo vzťahu k žalobcovi v rade 2/ zamietol a rozhodol o povinnosti žalobcu v rade 2/ nahradiť žalovanému v rade 2/ trovy konania v rozsahu 100% (výroky II. a III.). Rozhodol, že žiadna sporová strana vo vzťahu k žalobcovi v rade 1/ nemá právo na náhradu trov konania (výrok IV.). Vykonaným dokazovaním zistil, že v novinách Tvrdošín - Noviny občanov okresného mesta Tvrdošín, v mesiaci marec 2004, po názvom ... „Pred výročným rokovaním tvrdošinskeho Urbáru“ boli zverejnené výroky, ktoré boli citované v žalobe tak, ako bola naposledy zmenená. V článku sú zverejnené tvrdenia na adresu žalobcu, ktoré sú objektívne spôsobilé - vzhľadom na mieru expresivity použitých výrazových prostriedkov - zasiahnuť do jeho práva na ochranu osobnosti. Žalobca je v článku vykreslený ako osoba, ktorá sa dopúšťa podvodov, zneužíva úradníkov, šíri demagógiu. Žalovaný neposkytol súdu tzv. dôkaz pravdy - teda dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že zverejnené tvrdenia na adresu žalobcu sú pravdivé. Žalovaný ani netvrdil, že by žalobca bol právoplatne odsúdený za podvod alebo zneužívanie úradníkov. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že výroky, za ktoré sa má ospravedlniť, nie sú skutkové tvrdenia, ale hodnotiace úsudky. Tvrdenia obsiahnuté vo výrokoch uvedených vo výrokovej časti rozsudku sú skutkovými tvrdeniami (napr. „Ing. U. V. podvodmi s úradníkmi, najmä na katastrí, najprv urbárske pozemky prevedie na družstvo, a potom ich hneď predáva, Ing. U. V. zneužíval úradníkov na okresnom úrade, či rôzne politické štruktúry, šíri demagógiu cez tzv. noviny Naša Orava“.) Takéto výroky nemôžu byť akceptované ani ako vecná a primeraná kritika. Tá predpokladá, že pri nej nie sú prekročené medze vecnej a konkrétnej kritiky a súčasne, že táto kritika je primeraná aj čo do obsahu, formy a miesta, t.j. nevybočuje z medzí nevyhnutých na dosiahnutie sledovaného a zároveň uznaného cieľa. Zverejnenie článku v novinách mesta Tvrdošín, ktoré sú novinami všetkých občanov mesta Tvrdošín, nielen členov urbárskeho spoločenstva, nebolo vhodnou formou - hoci aj na primeranú a vecnú kritiku žalobcu. Už z názvu článku „Pred výročným rokovaním tvrdošinskeho Urbáru“ je zrejmé, že sa týka činnosti urbárskeho spoločenstva Tvrdošín, resp. je určený jeho členom, pričom noviny, v ktorých bol článok zverejnený, nie sú určené len členom urbárskeho spoločenstva, ale občanom mesta Tvrdošín. Nepovažoval za dôvodnú obranu žalovaného, že žalobca mal mu najskôr doručiť žiadosť o opravu nepravdivých údajov podľa § 7 zák.č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve. Podanie žiadosti nie je podmienkou uplatneného práva na ochranu osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

2. Nepovažoval za dôvodný návrh žalovaného na vykonanie dokazovania na základe písomného podania z 09.01.2019, keďže tento návrh zamietol ako oneskorený a nedôvodný. Pôvodní žalovaní 1/ až 3/ navrhli vykonať dôkazy dňa 09.01.2019 napriek tomu, že žaloba bola podaná na súde už dňa 25.05.2004, t.j. s časovým odstupom takmer 15 rokov. Občiansky súdny poriadok bol ovládaný zásadou hospodárnosti konania, ktorej účelom - rovnako ako pri zásade sudcovskej koncentrácie konania - je predchádzať zbytočným prietahom v konaní a prispievať v snahe strán uplatňovať svoje procesné práva, vrátane práva na vykonanie dôkazov tak, aby konanie mohlo byť skončené v primeranej lehote. Aj Civilný sporový poriadok je ovládaný prejednávajúcou zásadou. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa voči žalovanému domáha ospravedlnenia za výroky na svoju adresu, ktoré boli zverejnené v novinách, ktoré vydáva žalovaný, jediným relevantným dôkazom je poskytnúť tzv. dôkaz pravdy. Sporová strana je oprávnená súdu navrhnúť vykonanie dôkazov a súd rozhodne, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd rozhodne o návrhu na vykonanie dôkazov v závislosti od toho, či (objektívne) môžu priniesť podstatný poznatok, ktorý môže prispieť k objasneniu veci. Návrh žalovaného na vykonanie dôkazov vypočítím označených svedkov odôvodňoval len tým, že výsluchom týchto svedkov sa preukáže nepravdivosť tvrdení žalobcov v podaných žalobách. Žalovaný však neobjasnil, nepravdivosť akých konkrétnych tvrdení žalobcu (by sa mali týmito svedeckými výpoveďami preukázať, z akého dôvodu tvrdí, že práve osoby, ktoré navrhol vypočuť ako svedkov, by mali mať relevantné vedomosti potrebné pre objasnenie veci. Žalovaný taktiež neuviedol, z akého dôvodu nezabezpečil účasť žiadnej z osôb, ktoré navrhol ako svedkov na pojednávaní, a to či už dňa 09.01.2019 alebo 19.02.2020, na ktoré sa žalovaný ani nedostavil (ani jeho vtedajší právny zástupca). Vykonanie dôkazov navrhnutých žalovaným v bode 3 až 5 podania z 09.01.2019 považoval za nadbytočné, keďže sa týkajú žaloby pôvodného žalobcu v rade 2/ voči žalovanému v rade 3/. Vo vzťahu k návrhu na vykonanie dôkazu pod bodom 8 - oboznámiť sa so spisom Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/64/2013, vo veci obžalovaného Ing. X. O., považoval za neúčelný, keďže daná trestná vec nesúvisí nijako s osobou žalobcu, ani s predmetom tohto konania. Návrhy na vykonanie dôkazov pod bodmi 7 až 13 zamietol z dôvodu, že v článku, za ktorý žiada žalobca ospravedlnenie voči žalovanému, sa pôvodný žalobca v rade 2/ nespomína explicitne, ani implicitne.

Námietku žalovaného, aby ospravedlnenie bolo zverejnené v jedných regionálnych novinách na Orave, hoci dotknutý článok bol zverejnený v Novinách mesta Tvrdošín, nepovažoval za dôvodnú. Je zrejme, že noviny sú vydávané nepravidelne, podľa rozhodnutia žalovaného, nie sú pravidelným periodikom a rozsudok by bol nevykonateľný, keďže k vydaniu novín by už reálne nemuselo nikdy dôjsť. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, a to vzhľadom na čiastočný neúspech žalobcu v časti zastaveného konania o náhradu nemajetkovej ujmy, v dôsledku späťvzatia žaloby.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. a výroku IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Formulácie vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie o zverejnenie „ospravedlňujúceho listu“, termín „Orava“, „touto cestou“, „uvedené na jeho adresu“, „hrubým spôsobom neoprávnené zasiahli“, možno považovať za nejasné a neurčité. Napadnutý rozsudok nie je vydaný zákonným sudcom (JUDr. Miriam Strogončíkovou), keďže zákonnou sudkyňou v tejto veci je JUDr. Zuzana Krivdová, aktívna sudkyňa Okresného súdu Námestovo. Jeho právnomu zástupcovi JUDr. Jánovi Vajdovi nebolo doručené písomné vyhotovenie uznesenia Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 2C/29/2008-392, zo dňa 09.10.2018, ktorým bolo rozhodnuté o vylúčení sudkyne JUDr. Zuzany Krivdovej z prejednávania a rozhodovania tejto veci a uznesenie nie je právoplatné. Súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s ust. § 7 ods. 2 základných princípov CSP, keď sa nepokúsil o uzavretie zmiery medzi stranami sporu. Súd prvej inštancie v zmysle § 181 ods. 2 prvá a druhá veta CSP mal obligatórne určiť sporné a nesporné skutkové tvrdenia a vec predbežne právne posúdiť. Za takéhoto stavu sa jedná o tzv. prekvapivé rozhodnutie súdu. Zo zvukových záznamov z pojednávani konaných dňa 09.01.2019 a dňa 19.02.2020 vyplýva, že súd riadne neprotokoloval vyjadrenie strán a ich advokátov. V poradí druhým rozsudkom súdu prvej inštancie nebolo rozhodnuté o výške trov konania, ktoré mal zaplatiť pôvodný žalobca v rade 2/, a to žalovaným v rade 1/ a 3/. Súd prvej inštancie si riadne neujasnil, ktoré subjekty sú v súčasnosti stranami tohto konania a čo je v súčasnosti predmetom tohto konania, keď stále koná so žalobcom v rade 2/, hoci jeho žaloba je už právoplatne zamietnutá výrokom II. rozsudku Okresného súdu Námestovo z 08.02.2019, sp.zn. 2C/29/2008-434. Súd v súlade s ust. § 223 ods. 3 CSP nedodrжал zákonnú 30-dňovú lehotu na vyhotovenie a odoslanie napadnutého rozsudku. Súd nedôvodne do súčasnej doby nerozhodol o všetkých zmenách žaloby, výrok I. vyhláseného rozsudku na pojednávaní konanom dňa 19.02.2020 sa doslovne nezohoduje s jeho písomným znením. Súd prvej inštancie zamietol všetky jeho návrhy na vykonanie dokazovania a presunul dokazovanie na odvolací súd. Nezaoberal sa ním vznesenou námietkou litispendencie, keď v tej istej veci prebiehali viaceré súdne konania na Okresnom súde Dolný Kubín a na Okresnom súde Námestovo. Mestský úrad Tvrdošín nie je a nikdy nebol organizačným a administratívnym útvarom Mesta Tvrdošín. Z odôvodnenia rozsudku nie je možné zistiť, prečo je Mesto Tvrdošín pasívne legitimovaný a prečo nemá pasívnu legitimáciu vydavateľ novín Mestský úrad Tvrdošín. Súd prvej inštancie sa nezaoberal riadne zodpovednosťou vedúcej redaktorky novín. Výroky zverejnené v Novinách Tvrdošín nie sú skutkovými tvrdeniami, ale išlo o hodnotiace úsudky, pričom žalobca nepreukázal, že týmito tvrdeniami zasiahol do jeho osobnostných práv. Kritika činnosti žalobcu nepresiahla rámec oprávnenej kritiky. V konaní nebola žiadna skutočnosť, ani žiadne tvrdenie žalobcu nesporné, súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával ním navrhnuté dôkazy, ktoré na pojednávaní konanom dňa 19.02.2020 zamietol. Oboznámenie sa so spismi Okresného súdu Námestovo - sp.zn. 3C/285/2008, 6T/64/2013, 6C/27/2009, Okresného súdu Dolný Kubín - sp.zn. 5C/206/2004, sp.zn. 5C/225/2005, sp.zn. 5C/52/2008 a sp.zn. 7C/279/2005, spisu OÚ Námestovo, odbor pozemkov - i.č. JOÚ-NO-PLO-2015/00421/dam bolo potrebné pre riadne zistenie skutkového stavu. Tým boli porušené princípy riadneho a spravodlivého procesu. Právo na spravodlivý súdny proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu bolo odôvodnené a presvedčivé. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie tieto zákonné a ústavné princípy nenapĺňa. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. je nesprávny, keďže súd mu mal priznať nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a IV. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V rámci konania a pri späťvzatí častí žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy opakovane sa vyjadroval, že dôvodom jeho čiastočného späťvzatia je jeho záujem o urýchlené rozhodnutie vo veci s dosiahnutím ospravedlnenia od žalovaných. Z kontextu celého dokazovania vyplynulo, že žaloba bola dôvodná aj čo do jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré konanie by však vyžiadalo rozšírené dokazovanie s nevyhnutnosťou výsluchu ďalších osôb. Vzhľadom na uvedené považuje odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bode 15 rozsudku, že mal vo veci čiastočný úspech, za nesprávne.

Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku IV. zmeniť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa pridrižiava odvolania podaného proti napadnutému výroku IV. súdu prvej inštancie, na základe ktorého žiada priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. V priebehu odvolacieho konania bolo odvolaciemu súdu doručené podanie žalovaného z 18.05.2021 - doplnenie odvolania zo dňa 15.05.2020 (č.l. 591 s prílohami), na ktoré odvolací súd v zmysle § 362 a § 365 ods. 3 CSP neprihliadal, keďže k doplneniu dôvodov odvolania došlo po uplynutí jeho (15-dňovej) odvolacej lehoty.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po nariadení odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý v napadnutom výroku I. podľa § 388 CSP zmenil z nasledovných dôvodov:

8. Záver súdu prvej inštancie, ktorý na základe výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že uverejnením článku s titulom „Pred výročným rokovaním tvrdošinskeho Urbáru“ v periodickej tlači s názvom Tvrdošín - Noviny občanov okresného mesta Tvrdošín, z marca 2004, ročník XX, č. 2-3, došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je správny. V podrobnostiach poukazuje na skutkové a právne závery súdu prvej inštancie vyjadrené v bodoch 8. až 13. odôvodnenia rozsudku, s ktorými sa plne stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Fyzická osoba má podľa § 11 Občianskeho zákonníka právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, či občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby jej bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

10. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je, že došlo k neoprávnenému zásahu a že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. Tieto náležitosti musia byť súčasne splnené, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka, na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia, je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je vždy tá fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania, neoprávnenne zasahujúceho do chránených osobnostných práv.

11. K zásahom do osobnostných práv môže dôjsť slovom, písmom, obrazom a akýmkoľvek iným konaním difamujúcej (zneuctujúcej, znevažujúcej, dehonestujúcej, diskreditačnej) povahy. Ak k takémuto porušeniu malo dôjsť slovom, treba pri skúmaní primeranosti konkrétnych výrokov v prvom rade odlíšiť, či sa jedná o skutkové tvrdenia alebo hodnotiaci úsudok (kritiku), pretože podmienky kladené na prípustnosť každej z týchto kategórií sa líšia. Skutkové tvrdenia sa opierajú o fakty, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že v periodickej tlači s názvom Tvrdošín- Noviny občanov okresného mesta Tvrdošín, z marca 2004, ročník XX, č. 2-3, bol uverejnený článok s titulom „Pred výročným rokovaním tvrdošinskeho Urbáru“, boli použité tvrdenia na adresu žalobcu (predsedu PD Žiarec), ktoré boli objektívne spôsobené privodiť ujmu na chránených osobnostných právach žalobcu. Je zrejmé, že tlač s názvom Tvrdošín - Noviny občanov okresného mesta Tvrdošín je periodicou tlačou, ktorej vydávanie povolilo Ministerstvo kultúry SR zo dňa

01.12.1985 ako regionálnu periodickú tlač, povolenie vydané pre právnickú osobu - Mesto Tvrdošín tak, ako vyplýva z verejného prístupného výpisu registra Ministerstva kultúry SR. Uvedená periodická tlač je vydávaná a distribuovaná pre občanov mesta Tvrdošín. Správny bol preto záver súdu prvej inštancie, že žalovaný je v spore pasívne vecne legitimovaný, ako vydavateľ periodickej tlače. Z hľadiska zásahu spôsobilého privodiť ujmu na chránených osobnostných právach správne súd prvej inštancie v bode 8. prihliadal na skutočnosť, že i keď článok v zmysle jeho názvu a obsahu sa prihovára členom Urbárskeho spoločenstva v Tvrdošíne, z hľadiska jej distribúcie občanom mesta Tvrdošín, s týmto sa neoboznamovali len členovia urbárskeho spoločenstva, ale všetci občania mesta Tvrdošín, ktorým bolo uvedené periodikum doručené.

13. Ako ďalej hodnotil súd prvej inštancie v bode 8. odôvodnenia rozsudku, predmetným článkom došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu vyjadrený slovom - skutkovými tvrdeniami difamujúcej povahy, a to výroky, ktoré sa stali predmetom petitu žaloby vo forme ospravedlnenia najmä, ... „že žalobca ako predseda (PD Žiarec) robí všetko preto, aby Oravice nepatrili Tvrdošín“, „že sa jedná o jednu osobu na družstve (PD Žiarec), ktorá podvodmi s úradníkmi na katastri najprv urbárske pozemky prevedie na družstvo a potom ich hneď predáva“, „že predseda družstva (PD Žiarec) zneužíval úradníkov na okresnom úrade, či rôzne politické štruktúry, ktorých sa nájdu jemu podobní, ale šíri demagógiu cez tzv. noviny Naša Orava, kde má svojich komplicov, s vrcholom ľadovca o jeho trvalej podpore Vitanovej, cez ktorú sa mu ľahko robia podvody, kde z jeho vyjadrení každý pochopí, že iba on vymyslel kauzu Oravice s jedným cieľom, cez Vitanovú okradnúť občanov Tvrdošína“, ... keď najmä slovnými spojeniami „podvodmi prevádza“ na družstvo a potom ich hneď „predáva“, „zneužíva úradníkov“ na okresnom úrade, „šíri demagógiu“, cez ktorú sa mu ľahko „robia podvody“ ..., sú skutkové tvrdenia difamujúcej povahy, ktoré sú smerované nie k poľnohospodárskemu družstvu (ako uvádzal štatutárny zástupca žalovaného na odvolacom pojednávaní), ale sú smerované priamo k predsedovi PD Žiarec v Tvrdošíne, pričom na území mesta Tvrdošín je všeobecne známe, že v roku 2004 funkciu predsedu PD Žiarec vykonával žalobca Ing. U. V..

14. Z výsledkov vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že článok „Pred výročím rokovanie tvrdošínskeho Urbáru“ nie je podpísaný žiadnym autorom, prípadne redaktorom periodickej tlače, na základe čoho odvolací súd vyvodil, že za tvrdenia uvádzané v predmetnom článku je daná zodpovednosť priamo na vydavateľovi tejto periodickej tlače, v danom prípade na žalovanom Meste Tvrdošín.

15. Súd prvej inštancie ďalej správne v bode 8. odôvodnenia vyhodnotil, že neuplatnenie práva žalobcu na zverejnenie opravy nepravdivých údajov podľa zák. č. 81/66 Zb. o periodickej tlači alebo podľa zák. č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve v znení neskorších predpisov, nezakladá prekážku v tom, aby žalobca uplatnil právo na ochranu osobnosti podanou žalobou v civilnom sporovom konaní v zmysle ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka.

16. Súd prvej inštancie v bode 9. ďalej správne vyhodnotil, keď navrhované vykonanie dokazovania na základe podania žalovaného z 9.1.2019 zamietol z dôvodov, ako je v tomto bode odôvodnenia súdom prvej inštancie vyhodnotených. Žalovaný bližšie neodôvodňoval, ku akým okolnostiam by mali byť navrhnutí svedkovia vypočutí. Na zdôraznenie odvolací súd odkazuje na závery súdu prvej inštancie, ktorý poukázal na stanovisko žalovaného, ktorý návrh na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov odôvodňoval preukazovaním pravdivosti tvrdení žalobcov v podaných žalobách, keď z hľadiska charakteru tejto prejednávanej veci (o ochranu osobností) preukazovať pravdivosť tvrdení uverejnených v článku difamujúcej povahy mal práve žalovaný (keďže žalobca nič netvrdil). Až v podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie v podaní z 18.5.2021 (na ktoré odvolací súd prihliadať z hľadiska podmienok § 362 a § 365 ods. 3 CSP nemohol), odôvodňoval dôvodnosť navrhnutých dôkazov (svedkov a pripojením si spisov Okresného súdu Námestovo a Dolný Kubín), na ktoré odvolací súd v zmysle podmienok § 366 CSP prihliadať nemohol. Naviac, podľa tvrdenia zástupcu žalovaného na pojednávaní konanom na odvolacom súde, bolo ním poukazované na „nekalé praktiky“ PD družstva Žiarec pri nakladaní s majetkom, ktorý by mal patriť urbárskemu spoločenstvu, keď predmetom tohto konania je uplatnené právo na ochranu osobnosti smerované vo vzťahu k predsedovi PD Žiarec (fyzickej osobe), ktorý túto funkciu v čase zverejnenia článku v roku 2004 vykonával a nie k samotnému subjektu (právnickej osobe) PD Žiarec.

17. Za dôvodné považoval odvolací súd odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie namietajúc, že ospravedlnenie podľa výroku rozsudku súdu prvej inštancie sa má zverejniť v jedných

regionálnych novinách vydávaných na Orave. Na základe doplneného dokazovania odvolacím súdom bolo zistené, že periodická tlač s názvom Tvrdošín - Noviny občanov okresného mesta Tvrdošín, sú naďalej vydávané, pôvodný článok z marca roku 2004, vo vzťahu ku ktorému sa žalobca ochrany osobnosti domáha, bol distribuovaný občanom mesta Tvrdošín, a preto je dôvodné, aby ospravedlnenie bolo zverejnené opätovne v tejto periodickej tlači adresovanej výlučne len občanom mesta Tvrdošín, ktorý sa aj s uvedenými difamujúcimi výroky v tomto článku oboznámili.

18. Odvolací súd v súlade s rozhodovacou praxou súdov (napr. vo veci Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 41/2015) upravil znenie žalobného návrhu v časti „Ospravedlnenie“ tak, aby táto forma morálneho zadosťučinenia bola následne aj vykonateľná. Nepovažoval za dôvodné vyjadrenie žalobcu, že zo strany žalovaného by mohlo dôjsť k zmareniu zverejnenia ospravedlnenia v periodickej tlači s názvom Tvrdošín - noviny občanov okresného mesta Tvrdošín, keďže uvedené periodikum je stále vydávané, v zmysle výroku rozsudku súdu, na základe uloženej povinnosti k zverejneniu ospravedlnenia dôjde v najbližšie vydávanom čísle (po právoplatnosti rozsudku) tejto regionálnej periodickej tlače.

19. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. odvolací súd zrušil, keďže tieto výroky boli predmetom už predchádzajúceho rozsudku Okresného súdu Námestovo z 8. februára 2019 sp.zn. 2C/29/2008-434, u ktorých nastala právoplatnosť, keďže napadnuté odvolaním stranami sporu neboli.

20. O trovách prvostupňového a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

23. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

24. Hlavnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o nákladoch konania, je zásada úspechu vo veci. Vychádzajúc z výsledkov konečného rozhodovania súdov o predmete konania - práva na ochranu osobnosti, je zrejmé, že žalobca so svojím nárokom bol úspešný (odhliadnuc od formálnej úpravy znenia výroku odvolacieho súdu, na základe čoho odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil), keď v zmysle podmienok uvedených v § 256 ods. 1 CSP, náhrada nákladov konania z dôvodu späťvzatia žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy by prináležala žalovanému, keďže žalobca späťvzatím žaloby v uvedenej časti procesne zavinil zastavenie konania. Odvolací súd vychádzal zo záveru (prihliadajúc na okolnosti prejednávanej veci), že pomerovať úspech a neúspech vo veci nie je možné len tým, ako bolo o konkrétnom návrhu (žalobe) rozhodnuté, ale je potrebné ho posudzovať v širších súvislostiach. Je potrebné zdôrazniť, že ani rozhodovanie o nákladoch konania nesmie byť len mechanickým posudzovaním výsledku sporu bez komplexného zhodnotenia rozhodnutia v merite veci. Rozhodnutie o nákladoch konania musí byť zrejším a logickým ukončením celého súdneho konania a musí byť posudzované aj z hľadiska materiálnej spravodlivosti.

25. Odvolací súd v zmysle vyššie uvedenej teórie prihliadal na skutočnosť, že pokiaľ aj žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, vo vzťahu ktorému neskôr žalobu zobral späť, vo vzťahu k tomuto nároku nebolo vykonané žiadne dokazovanie a nemalo to za následok vznik nároku na náhradu trov druhej procesnej strane. Nemožno preto podľa názoru odvolacieho súdu pomerovať úspech a neúspech žalobcu na základe podmienok § 255 ods. 2 CSP a na závere, že žalobca v spore o ochranu osobnosti bol úspešný a v spore o náhradu nemajetkovej ujmy bol neúspešný (na základe čoho by žiadnej zo strán nevznikol nárok na náhradu trov konania), keď vzhľadom na priebeh celého konania - že nárok na ochranu osobnosti od podania žaloby až do rozhodnutia súdu bol predmetom dokazovania, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy bol predmetom konania len po určitý čas a vo vzťahu k nemu žiadne dokazovanie vykonané nebolo, viedlo odvolací súd k záveru, že je dôvodné žalobcovi priznať nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov prvostupňového a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

26. V súlade s čl. 4 ods. 1 CSP (základné princípy), odvolací súd nariadil súdu prvej inštancie vykonanie opravy záhlavia rozsudku okresného súdu zo dňa 19.2.2020 sp.zn. 2C/29/2008-463 vypustením označenia žalobcu v rade 2/ a žalobcov v rade 1/ a 3/, a to vzhľadom k tomu, že predmetom tohto odvolacieho konania bolo už iba rozhodovanie súdu prvej inštancie o nároku žalobcu Ing. U. V. (označeného v rozsudku súdu prvej inštancie ako žalobca v rade 1/), proti žalovanému Mestu Tvrdošín (v rozsudku súdu prvej inštancie označeného ako žalovaného v rade 2/); predmetom odvolacieho konania už neboli vzájomné nároky označeného žalobcu v rade 2/ a žalovaných v rade 1/ a 3/, vo vzťahu ktorým bolo už právoplatne rozhodnuté na základe predchádzajúceho rozsudku Okresného súdu Námestovo z 8. februára 2019 sp.zn. 2C/29/2008-434.

27. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)